

KURJER WARSZAWSKI.

D. 4. Stycznia. — Rok 1844.

Cz. art. k.

N° 4.

Jutro, Ś. Telesfor.

v. s. Poitnrze Isie święto Bożego Naro.

W wykonaniu Najwyżej zatwierdzonego przez Jch CESARSKĄ Mość przedstawienia JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, w *Alexandryjskim* Instytucie Wychowania Panien w *Puławach*, oprócz zwyczajnych miesięcznych posiedzeń Rady Tegoż Instytutu w mniejszym komplecie, bywa jedno w roku w czasie publicznych examinów, nadzwyczajne posiedzenie w zupełnym komplecie wszystkich Członków Rady. Takie posiedzenie miało miejsce w końcu b. r. zakończającego i rok szkolny tegoż Instytutu. Rada także była obecna na Examinach publicz: i Akcie Uroczystym. 9go (21) Grud: r. b. z rana, Uczennice pod przewodnictwem JW. Przełożonej, Dozorczyń, Poddoroczryń, Nauczycieli i Nauczycielek, zebrały się w sali examinacyjnej Instytutu, gdzie przybyli także Rodzice i Krewini Wychowanic, iak niemniej i zaproszeni Obywatele. Po przybyciu JW. Prezesa Jenerała Lejt: Senatora *Pisarewa* i Członków Rady JW. Jenerała Lejt: *Okunewa*, Jenerała *M. Albertowa*, Radey Stanu *Łożowskięgo* i Szambelana Dworu *J. C. K. M. Kruzensterna*, Wychowanicę odpiewały churem Hymn narodowy „BOZE CESARZA Chroni”. Najcenniejsze nagrody, otzymały Uczennice kończące 6tą klasę. Cyfrę złotą N. PANI z przywilejem noszenia Jej na lewem ramieniu na wstędze z białemi i błękitnemi cieniami: *Wanda Garthiewicz*. Medal złoty: *Kazim: Oborska*. Nagrody w Książkach otrzymały: *Z Klasy Iszej: Józ: Tangermann*, *Alex: Jaroszecka*, *Sabina Rosengardt*. *Z Kl. IIej: Fran: Ziemcka*, *Alex: Orłowska*, *Marya Remiszewska*. *Z Kl. IIIej: Anna Kwiatkowska*, *Józ: Wolska*, *Leon: Czarnecka*. *Z Kl. IVej: Laura Wysocka*, *Otylja Drabikowska*, *Natalja Carenko*, *Aniela Jurkowska*. *Z Kl. Vej: Aniela Kurzeniecka*, *Joanna Sierocińska*, *Natalja Czarnecka*, *Natalja Sawan*, *Flor: Żukowska*, *Pepin: Pawlikiewicz* ozdobiona została Bransoletą złotą z właściwym napisem. Następnie odczytane zostały imiona Uczennic zasługujących na pochwalne listy: Uczennice odznaczające się w *spiewie* wykonały różne wiatki solo, w *duetach* i *churami*. Przeglądane były rysunki, dowody kaligrafji i rozmaite roboty ręczne odrobione w 1843 r. Na zakończenie Aktu, p. o. Inspektora klas *A. J. Domin: Bartoszewicz*, miał stosowny do Uroczystości mowę: Poczem całe zebranie udało się do Kaplicy Instytutu Rzymsko-Katolickiej, gdzie przesłano NAJWYWSZEMU dziękczynne modły za szczęśliwe ukończenie roku szkolnego i gorące prosby o zdrowie i najdłuższe Panowanie JCH CESARS: Mości i całego Panującego Domu. Po Nabożeństwie całe Zebranie wróciło do sali examinacyjnej, w której wspanisty przygotowane było do losowania wedle list wygotowanych przez

Radę. Na 59 miejsc, to jest 9 wakujących przez wyjście Uczennic kończących zupełny kurs nauk z 6tej klasy i 50 w skutku podwyższenia liczby Skarbowych Wychowanek Ustawą Najwyższą, od 50 do 100, umieszczone zostały następujące Kandydatki: *Józefa Skalkowska*, *Konst: Głowińska*, *Nat: Milejko*, *Adel: Daszewska*, *Aniela Podolec*, *Eleo: Uryniiewicz*, *Roz: Karwowska*, *Zof: Idzikowska*, *Fran: Ziemecka*, *Honor: Bimnerska*, *Bronisł: Goltz*, *Emil: Pawłowska*, *Igna: Lorer*, *Wikt: Lebrun*, *Julja Angel*, *Floren: Amborska*, *Ant: Bartoszewicz*, *Kamil: Biskupska*, *Em: Błaszczyńska*, *Stan: Bobrowska*, *Marya Wojcicka*, *Julja Vermier*, *Wal: Góraska*, *Anto: Zaszczyńska*, *Mar: Karbowska*, *Aniela Hotownia*, *Jul: Kozinska*, *Aniela Kościńska*, *Walen: Krzyżanowska*, *Mar: Litwicka*, *Anto: Lentowska*, *Ant: Luboradzka*, *Bronis: Laurysiewicz*, *Alex: Linde*, *Mar: Lerue*, *Nadzieja Mielichow*, *Zof: Michajłowska*, *Ad: Nowosielska*, *Wal: Niemyska*, *Bronisł: Obuchowicz*, *Fran: Olivier*, *Balb: Oksinska*, *Anna Paszkiewicz*, *Teod: Pozlewicz*, *Jón: Pawłowska*, *Anto: Piatkowska*, *Anna Pohowska*, *Hel: Bulkowska*, *Bron: Radziszewska*, *Anto: Rosenber*, *Sabina Rosengardt*, *Teod: Strońska*, *Alex: Strokowska*, *Juan: Sierocińska*, *Taś: Tukałow*, *Jul: Floryanowicz*, *Wanda Szajewska*, *Flor: Jastrzebska*, *Mare: Jarminska*. O przyjęciu na rządowe miejsca wyżej wymienionych Kandydatek, Rada Instytutu ogłasza dla tego, aby Rodzice, Krewini i Opiekunowie dostawili ich do Instytutu w *Puławach* ieszce przed upływem *Stycznia* a najpóźniej 30go *Stycznia* 1844 r. (podług nowego stylu). W *Puławach* zaś przedstawić Przełożonej Instytutu *Grotten*.

Oto są bliższe szczegóły uroczystości otwarcia Kasy Głównej Oszczędności w dniu 21 Grudn: 1843 (2 Stycz: 1844). O 10ej z rana Nabożeństwo w Kościele Katedralnym S. JANA, celebrowane było przez JW. JX. Nominata Sufragana Łowickiego *Kotowskięgo*; w obecności JW. Gubernatora Wojennego *M. Warsz: p. o. Dyktora* Głównego Prezydującego w Komisji *R. S. W. i D.* Jenerała Lejt: Senatora *Pisarew*, i Członków teje Komisji Rząd:, niemniej Dyrekcji Ubezpieczeń i Magistratu *M. Warszawy*. Po odpiewaniu pieśni błagalnej *Veni Creator*, Celebwiary w czulej przemowie wystawił cel uroczystości, poczem nastąpiła Msza ś. i modły o pomysłność dla Najmiłościwszego *MONARCHY* i całej *NN.* Rodziny, podczas których wykonany został Hymn

Lwowa. Następnie obecne temu Aktowi Władze wraz ze znaczniejszemi Przedsiębiorcami i Fabrykantami, Starszemi Zgromadzeń Rzemieślniczych i licznie zebranemi mieszkańcami, udali się do Gmachu Dyrekcji Ubezpieczeń przy ulicy Nowolipki, gdzie Kassa Oszczędności jest umieszczoną. Gdy wszyscy zgromadzili się w Sali posiedzeń Dyrekcji, odczytany został Ukaz N. P. A. N. A. z d. 13 (25) Lipca 1843, zaprowadzający Kassy Oszczędności. Po czym JW. Prezes Dyrekcji Ubezpieczeń, Członek Komisji Rz. Spraw W. i D. Szambelan Dworu Hrabia Skarbek, zabrał głos w którym również wymownie iak gruntownie i sposobem pełnym zającia, przedstawił dobrotliwe zamiary łaskawego Rządu w urządzeniu Kass Oszczędności, instytucji tak zbawiennej wpływ na moralność niższej klasy i zamożność ogólną wywierającej, wykazał iakimi środkami ludność przemysłowa i zarobkująca, powinna korzystać z Kass Oszczędności, i iakie są nadzieie stopniowego onych rozwinięcia. Mowa JW. Prezesa Dyrekcji, która oddzielnie drukiem będzie ogłoszona, mocne na przytomnych uczyniła wrażenie, to też gdy w końcu onej wniósł, ażeby odznaczyć dzień ten pamiętny, czynem miłosiernym przez złożenie zasiłku dla Dziecięcia ubogich Rodziców w teje godzinie w Warszawie urodzonego; zebrana w tym celu między przytomnemi składka, stała się początkiem wpływów Kass Oszczędności, gdzie aż do pełnoletności Dziecięcia zachowaną będzie. Udali się następnie obecni do lokalu samej Kass Oszczędności, który przez JW. JX. Nominata *Kotowskiego* poświęcony, napełnił się zaraz żądającami uczęszczać w składaniu swych funduszów do Kass, gdzie do późnego wieczora składki przyjmowano. Wpływ do Kass Głównej Oszczędności, iak już wczoraj donieśliśmy, w tym pierwszym dniu jej otwarcia od 101 składających, którym książeczki Oszczędności wydano, uczynił sumę rub. sr: 744 kop: 15 czyli zł. 4,961. Tak pocieszający wypadek spodziewać się każe, że w miarę bliższego obznajmiania się z dobroczynnem urządzeniem Kass Oszczędności, mieszkańcy ocenić zdołają prawdziwe korzyści z niej wynikające i licznie spieszyć będą z wnioskami do Kass. —

Stroskani Rodzice po ś. p. Józefie *Boskim*, w 15tym roku życia wczoraj zmarłym, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na exportację zwłok Jego iutro o godz: 3ej po połud: z Kaplicy XX. Reformatorów na smętarz Powązkowski; o załobnym Nabożeństwie w Kościele OO. Kapucynów odbyć się mającem, będzie doniesionem. — Dziś odbędzie się exportacja zwłok ś. p. 14-letniej Józefy *Grochowskiej*, Córki Szefa Kontroli Izby Obrech.; z pod Nr 511 uli: Podwał; tudzież ś. p. Walentego *Tanasiewicza* Obywatela, z pod Nr 641 uli: Trębacka, ogo: 3ej, na smętarz Powąz. — Przy nadchodzących Świętach BOŻEGO Narodzenia według dawnego kalendarza, donosi *fabryka Mintera*, iż Skład swój zaopatrzyła na nowo w te gatunki *Zabawek dla Dzieci Gier Towarzystwiskich*, które rozprzedano na kolendę, z liczby ostatnich wymieniamy tu *Biesiadę* i *Kosmoramy*. — Z powodu otwarcia Kass oszczędności, nadesłano Redakcji Kurjera dla Osierociałych Wychowanców Tow: Dobroc: teraz pobierających nauki, dla łokowania w Kassie oszczędności na zapomogę gdy ukończywszy nauki i wyuczywszy się profesji, będą mieli zostać Majstrami, od niezamożnego zł. 2; z tegoż powodu i dla Dziecięcia które w chwili otwarcia Kass oszczędności, świat ujrzało, zł. 1. Złożono oraz od m-łych A. A. B. zł. 5 dla moralnie zanied: dzieci, i tyleż dla Starców w Gurze Kalwarji. — Księgarnia S. H. *Merzbacha* przy ul: Miodowej Nr 486, pośpiesza donieść, iż odebrała pożądanę dzieło, pod tytułem: *Ogrody północne* przez Józ: Strumiłłę, wydanie 4te poprawne z 10 tablicami litografowanemi zawierającemi 70 figur, plan i widok ogrodu angielski. Dzieło to w zakupionych już od dawna 3ch *edycjach* zjednało sobie tak ustaloną sławę z praktycznej użyteczności i dokładności, iż dosyć powiedzieć że znowu jest do nabycia, żeby być pewnym prędkiego i znacznego pokupu. Cena exemplarza w 3ch tomach zł. 40. Do teje Księgarni nadeszło nowe dziełko przez Autora ogrodów północnych p: t: *Rocznik ogrodnicy*. Zawiera wypis miesięcznych zatrudnień we wszystkich wydziałach ogrodnictwa, tak miłośnikowi ogrodów, iako i każdemu ogrodnikowi nieodbitie potrzebny, bo trudno (powiada Autor) i najdoskonalszemu ogrodniko-

wi zatrzymać w pamięci, iżby wszystko wykonaniem było w przyzwoitej porze. Cena zł. 4. Osoby na prowincji zamieszkałe za nadestaniem należności franko, odbiorą wprost z Księgarni odwrotną Pocztą dzieła, bez żadnych dla nich kosztów. — Pointre w *Nowej Resursie* obiad składkowy. — Z drugiego przedstawienia nowej komedjo-opery *Pierwsza wyprawa młodego Xcia Riszelje*, jeszcze bardziej Publiczność wczoraj obecna w Teatrze Rozmait., była zadowoloną; gra Artystów szczególnie w akcie 2gim, zasłużyła na reszcie oklaski iakimi ich Zwawcy okrywali. Rola młodego Xcia była w Paryżu napisana dla ulubionej Artystki Panny *DeŹaze*, u nas przedstawia ją *J. Pana Damse*; wczoraj w dowód zadowolenia z jej talentu przywołano ją 5 kroć; przywołany oraz *J. P. Żółkowski*; a po *Tego mi trzeba* *J. Pani Kościecka* i *J. P. Jasiński*.

Biblioteki Warszaws: zeszyt Styczniowy na r. 1844 wyszedł z druku i zawiera: W Tacytowej Giermanji są pierwsze pewność w sobie mające ślady dzieł Poljski i Litwy przez *W. W. A. Maciejuwskiego*. O świecie, mowa Prof. *L. Moser* miana na posiedzeniu Towarzystwa Fizyczno-ekonomicz: w Królewcu d. 7 Kwiet: 1843 Z poematu orygi: *Bogdan* przez *Józ. Paszkowskiego*. Zemsta *Pana Bolesława*, Powieść *Józ. Dziezickowskiego*. Czy *socius unius rei* także tylko *in id quod facere potest* skazany być może? Wyjątek z większej rozprawy o spółkach podług prawa Rzymsk: p. *Dra Kar: Bachmana*. *Rozmaitości*. Dawne obrzędy pogrzebowe wodów Polskich p. *T. Lipińskiego*. *Matteusz Cygański*, Pisarz dzieła: *Myślistwo pasze*, p. *J. L. R.* Przed chrześcijańskie na ziemi naszej pomniki dla bóstw *Lelium Polelum* i *Swistum Poświsium* p. *J. K. Łazowskiego*. Odkrycia Prof. *Matteucci* w Pizie, p. *J. P.* Zakłady naukowe, pisma perjod: i zakłady dobroczynne w Galicji p. *Wł. Kronika Literacka*. Nauka chowu pszczoł *E. Leśniewskiego* p. *A. W.* Słów kilka o recenzji: zrzodeł do dzieł Poljskich, umieszczonej w Bibliotece Warsz: p. *Alex. Przędzieckiego*. Rocznik Literacki wydany w Petersburgu p. *Romualda Podbereskiego*, p. *Wł. Kronika Zagraniczna*. Literatura franc: i angielsk: *Kronika Bibliograficzna*. Doniesienia Literackie. Dostrzeżenia Meteorologiczne w Obserwatorjum Astronom: Warsz: za Listopad 1843. Prenumerata na Bibliotekę Warszawską otwarta jest we wszystkich Księgar: w Warszawie i w Redakcji, całko: zł. 60 na rok, lub częściowa.

Anglja. — Z *Rio Janeiro* donoszą, że statek angielski: znowu pojmał statek handlujący niewolnikami przybyły z Anglji. Znajdowało się na nim

400 Murzynów tak upakowanych, iż zdawali się tworzyć tylko jedną masę żyjącą; przez 21 dni nie dozwolono im używać świeżego powietrza, pośród niewygód gorącego klimatu; w dwa dni po zabraniu statku 10 umarło; nieszcześliwi murzyni byli w stanie opłakanym; znaczna liczba nimuła trzymać się na nogach. — Dwór przywdział 10-dniową żałobę po byłym Królu Holend: *Hrabu Nassauskim*. — Mnóstwo pożarów przeraża teraz mieszkańców różnych części Anglji. — W *Kanadzie* znowu jest niespokojność.

Francja. — Król 27go z. m. miał zagaić posiedzenie izb prawodawczy. — Poseł turecki *Nafy Efendi* złożył Królowi odpowiedź Sułtana za zawiadomienie o zaślubinach Królowny *Klementyny*, z *Xciem Augustem* Sasko-koburgskim. — Młody *Hrabia Paryzki* *Wnuk Króla*, ofiarował 200 fr. dla instytutów dobroczynnych. — 26go z. m. Członkowie Izby Deputow: zgrmadzili się dla obronienia wielkiej deputacji przeznaczony powitać Króla w dniu zagaenia. — Rozporządzeniem Królewsk: z dnia 23go z. m. ogłoszono listę nowo mianowanych Burmistrzów (*Merów*) i Adjuktów w 12tu cyrkułach paryzkich. — *P. Besson* Par Francji mianowany Prezesem Rady municyp: miasta *Paryża* na r. 1844, a *P. Ganneron* Członek Izby Deputow: *Wice-Prezesem*. — Deputowany legitimistowski *Berrier*, ma zaślubić *Margrabinę Sommariva*. — Na statkach parowych przewożących chorych z *Algerji* do *Francji*, będą ustanowieni Kapelani dla dawania pomocy duchownej chorym lub ranionym żołnierzom. — Mówią, że *Hrabia Bresson* z *Madrytu* przysłał radę, aby Rząd francuzki niezbyt ufał *Narwaczowi*. Jest także wiadomość z *Hiszpanji*, że *Narwacz* miał zamiar ogłosić się *Dyktatorem*, ale to nieudało się.

Hiszpanja. — Kilka dzienników doniosło, że *Olozaga* uciekł; podług iednych do *Francji*, a podług innych do *Portugalji*; mniemają iednak, że udał się do *Logronjo*, gdzie spodziewa się być obranym na Deputowanego. — Bardzo głoszą że i terazniejsze nowe Ministerjum w tych dniach będzie rozwiązane.

Niemcy. — Xiążę *Gustaw Waza* Syn Króla *Szwedzkiego* *Adolfa IVgo*, będący w służbie Au-

strjackiej, znowu zażądał rozvodu z swoją małżonką Xieźniczka *Stefanją* badenią, po 13to-letniem znią poźyciu.

Rozmaitości. — Panna Florentyna *Szumińska* o której pięknym śpiewie często już publicznie wspomniaty pisma, wyjeżdża wkrótce z *Poznania* do *Drezna*. — Znacomity Szachista paryżki *Deschapeles* (Deszapel) życzy pomścić się za kłęski Pana *S. Amand*, i wzoowić walkę szachową z Panem *Staunton* Szachistą ang.: Obaj przeciwnicy stawią po 10,000 fr., a ich Przyjaciele tyleż. — Potwierdza się, że sławna *Katalani* która przez 22 lat piastowała berło śpiewu, umarła w swojej willi w państwie *Papiezkim*, przeżywszy lat 59. Pierwsze jej wystąpienie s eniczne było w Wenecji, gdy miała lat 15, a opuściła scenę r. 1830. Zaślubiła ona Francuza Pana de *Vallabreg*, który umarł r. 1828, a z którym miała 3 dzieci. *Katalani* zostawiła majątku 8,300,000 franków. (Była w Warszawie roku 1820). — *Lablasz* wraca z Neapolu do Paryża. — *Donizetti* wyjechał z Paryża do Wiednia. (Podobno ma być w Warszawie).

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Maszkowski Kanty Xiądz Kanonik z Warki; Kossakowski Franc: Hr: z Gub: Grodzieński; Leduchowski Jó: Hr: z Polinowa; Wierzbolowicz Karol Referen: Stanu z Pałtuszka; Cieszkowski Paweł Dz: z Stawisk; Malinowski Piotr Oby: z Barak; Jakucki Fran: Oby: z Suki; Kiciński Hip: Oby: z Zabrodzia.

DONIESIENIA.

Dom handlowy Piotra Steinkeller, podaje do publicznej wiadomości: iż w Warzelnii Ciecchocińskiej, jest do przewiezienia SOLI warzonej, mianowicie: do Magazynu w Koninie cent: 15,050; do Magazynu w Kaliszu cent: 13,240, razem cent: 28,290; mający więc chęć podjęcia się transportu powyższej Soli, do Kantoru w domu pod Nr 638 exystującego, dla bliższego o warunkach poinformowania się, zgłosić się zechcą.

W domu pod Nr 2623 przy ulicy Białoskurniczej, gdzie od dawna exystuje **ŁAŻNIA PAROWA** (zwana pod Blachą), należąca do Sukcesorów Orłowskich, urządzonej zostały **ŁAŻNIE** wygodniejsze i porządniejsze, Damskie i Męskie, po cenie zł. 1 od Osoby; o czem zawiadamia się Szan: Publiczność.

Dzisiaj rano zimna stopni 3. Wczoraj w połud: 0.

TEATR WIELKI. Jutro, 46ty raz *Kozioł*; JP. *Skiński* jako Gość, przedstawi rolę *Szaryburego*. 2gi raz Balet *Poranek Indyjski*.

Poiutrze w Zielonym Ogródku przy ulicy Mokotowskiej, **WIECZÓR TĄNCUJĄCY.**

~~~~~
 Nowy Teatr Mechaniczny na Działyńskim.
 Dziś: *Margrabina Genowefa*, *Balet*, *Meta morfozy* i nowe *Chińskie Ogniwo*.
 ~~~~~

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Bielańska: i Tłumac: w domu Lilpopa Nr 600, **SEXTET** grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy rogu Tłumackiego i ulicy Rymskiej, Nro 739, w domu zwanym *Ossolińskich*, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Trębackiej na przeciw domu W. Steinkelt, Panny *Elstrak* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w Kawiarni w domu Hejnikowskiego, przy uli: Bielańsk: Nr 609, familja *Frycz* grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy rogu ulic Trębac: i Kra: Prz: w domu Baroka, familja *Iser* grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni na Nowem Mieście, pod Nr 343, gdzie Kantor Lot: familja *Herman Berger* grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu W. Steinkelt, familja *Rudberów* grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni pod Nr 29 na 1m piątrze na lewo, naprost Zamku, P. *Lauterfeld* z kompanją grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni w Gmachu Teatral: od uli: Wierzbowej, Panny *Nowakowskie* grać i śpiewać będą.

FABRYKA *J. F. Szymanowski*, ma honor zawiadomić Szano: Publiczność, iż w dniu 6 b. m. to jest: w Sobotę, rozpocznie się **SPRZEDAŻ PIWA MARCOWEGO** na sposób **BAWARSKI** z tejże Fabryki, w Lokalu nowo urządzonym przy ulicy Wierzbowej pod Nrem 614 lit: B, wprost Wielkiego Teatru, pod znakiem **WALHALLA**.

Stosownie do powyższego ogłoszenia, w dniu i miejscu wyżej rzezonym, rozpoczne Sprzedaż **PIWA MARCOWEGO** na sposób **BAWARSKI**, na Kufle, polecając się Łaskawej Publiczności iż wszelkimi smacznymi **PRZEKASKAMI** gorącymi i zimnemi, oraz rychłą usługą. *F. Smosarski*.

Jutro u *Maiewskiego* przy ul: Bednarskiej na Sniadanie, między innymi: *Sandacz* z iaiami, *Szczupak*, *Okoi* po holend:, *Karp* sadzony, *Karasz* z sosem, *Lin* z kapustą, *Zupa* rybna, *Węgorz*, etc. —